

Чемпіонат спортивної фармацевтики

У легкій атлетичі безпрецедентний скандал: усю Всеросійську федерацію легкої атлетики тимчасово дискваліфіковано за систематичні порушення, пов'язані з застосуванням допінгу. Це означає, що російські спортсмени в найближчі місяці не зможуть брати участь у жодних престижних міжнародних змаганнях. Під питанням навіть літня Олімпіада в Ріо-де-Жанейро.

Для невтаємничених трохи передісторії. Ще торік один із німецьких телеканалів зняв документальний фільм про тотальне використання допінгу російськими атлетами. У стрічці «спортсмени-біженці» розповіли, як їх навчали оминати тести на заборонені препарати. І, що найгірше, свідки підтвердили: використання допінгу серед російських професійних спортсменів – норма. Утім, юридичних наслідків скандальна стрічка практично не мала. Тоді дискваліфікували лише лідерів зі спортивної ходьби та їхніх тренерів. Та нині ситуація значно серйозніша.

Після розслідування німецьких журналістів комісія Всесвітнього антидопінгового агентства (WADA) провела своє і в листопаді оприлюднила шокуючий звіт за результатами перевірки фактів, наведених у документалці. Документ виявився ще «потужнішим», ніж фільм. З нього, зокрема, випливає, що московська антидопінгова лабораторія під керівництвом Григорія Родченкова знищила 1417 допінг-проб перед приїздом інспекції WADA. Крім того, у звіті комісії сказано, що московську антидопінгову лабораторію слід позбавити ліцензії, оскільки вона не може «працювати незалежно». При цьому члени комісії звинувачують ФСБ Росії у «прямому залякуванні та втручанні» у роботу антидопінгової системи. Більше того, експерти WADA вказують, що офіцери спецслужби працювали в антидопінгових лабораторіях під виглядом інженерів під час зимової Олімпіади в Сочі, що кидає тінь на «блискучу» перемогу російської збірної на Іграх.

Здавалося б, ну й що тут такого? Хіба це перший допінговий скандал у спорті? Справді, не перший. Та з часів завершення холодної війни, коли спорт на певний час перестав бути зброєю, заборонені препарати використовували окремі спортсмени, сподіваючись, що «пронесе». Якщо факти зі звіту WADA підтвердяться, то тут мова про державну політику, яка втрутилася в спорт і понад те – покривала й підштовхувала до використання заборонених препаратів.

Відповідей російських спортивних чиновників для ЗМІ вже вистачає. Тут ідеться і про «антиросійську змову», і про те, що «допінг – проблема не лише однієї країни», і таке інше. Питання лише в тому, що Москва відповідь антидопінговому агентству. Адже якщо аргументів забракне, то

спортсмени з Росії не зможуть взяти участь у літніх Олімпійських іграх 2016 року в Ріо-де-Жанейро.

До речі, скандал із допінгом зачепив й Україну. Ми стали однією з шести країн, чії антидопінгові агентства, як з'ясувалося, не відповідають кодексу WADA. Також у переліку опинилися Росія, Андорра, Аргентина, Болівія та Ізраїль. Крім того, Україна, Болівія та Аргентина, як кажуть у WADA, використовували неакредитовані лабораторії, що суперечить кодексу. Статус «невідповідних» означає, що національні антидопінгові організації цих країн не можуть працювати, доки не запровадять «якісні антидопінгові програми». Ще шість країн (Бразилію, Бельгію, Францію, Грецію, Мексику та Іспанію) внесли до сірого списку. Вони повинні до березня 2016 року виконати певні умови, інакше також потраплять до категорії «невідповідних». Тим часом Кенія запропонували надати пояснення щодо її системи допінг-контролю. У WADA кажуть: якщо відповіді будуть «незадовільними», Кенія також може потрапити під санкції. Наразі Міжнародна асоціація легкоатлетичних федерацій відсторонила від змагань 15 кенійців через підозру у вживанні допінгу.

«Віче» запитав у заслуженого тренера з легкої атлетики Костянтина Лебедєва, за яких умов використовувати допінг у професійному спорті буде невідгідно.

– Механізм простий. Із 1 січня 2016 року в Німеччині один рік в'язниці та великий штраф отримає

той, хто використовує допінг. Ця норма вже діє в Італії.

– А яка ситуація в Україні?

– Я не спеціаліст, але, судячи побічно, можу сказати, що така сама (що й у Росії. – Ред.). Зі свого досвіду знаю: винятково власною працею можна досягти рівня майстра спорту, далі – це вже так звана кухня. А в сучасному українському спорті вже забули, що таке працювати посправжньому, й сподіваються лише на це.

– Допінг – проблема лише російських атлетів?

– Ні, світова. Це політика, коли головне – високе досягнення, як було колись у Радянському Союзі. Тоді людей клали заживо. Особливо у ФДР. Можливо, хтось пам'ятає цю історію. Нормальному розвитку спорту заважає політика.

– Тоді втрачається будь-який сенс змагань...

– Чому? Є ще так званий любительський, чи народний, спорт. Якщо спорт високих досягнень передбачає, що ти експлуатувеш своє здоров'я, то народний, навпаки, існує для того, аби його покращувати. Це головна різниця. Знаєте, мені вже не цікаво стежити за міжнародними змаганнями. Там просто понадфантастичні результати. Наприклад, марафонці сьогодні з такою швидкістю долають дистанцію, з якою любитель не може пробігти й кілометра. Мені зрозуміло, чому так. Через це й не цікаво. Майбутнє, на мою думку, за любительським спортом.